

періодичного аналізу витрат за різними категоріями, які дозволять вчасно виявляти відхилення від планових показників та вживати корективні заходи для оптимізації витрат. Також необхідно забезпечити створення звітності, яка б містила детальну інформацію про різноманітні види загальновиробничих витрат, їх динаміку та структуру.

Також, необхідно забезпечити регулярне складання та представлення звітів з обґрунтованим аналізом витрат, відображенням їх впливу на фінансові показники та визначенням можливостей для покращення. Вдосконалення системи звітності про адміністративні витрати сприятиме кращому розумінню фінансової ситуації підприємства керівництвом та іншими зацікавленими сторонами, дозволить швидше реагувати на зміни та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Однак, впровадження зазначених підходів може призвести до покращення фінансової прозорості та контролю на підприємстві.

Так вирішення основних проблем організації обліку витрат дозволяє підвищити ефективність облікового процесу. Серед таких напрямів можна виділити: організацію центрів відповідальності за витратами, формування певних та фінансових показників для створення ефективної системи внутрішнього контролю та оцінки ефективності сформованого центру; розвиток системи управління витратами; удосконалення системи контролю якості товарів та виробленої продукції; організацію обліку витрат за окремими видами продукції, окремими операціями [2].

Безсумнівно, завдяки обґрунтованим даним про адміністративні витрати, управління підприємство може приймати управлінські рішення, спрямовані на оптимізацію виробничих процесів, ефективне використання ресурсів та зниження загальних витрат. В результаті, підприємство може підвищити свою фінансову стабільність та отримати конкурентні переваги, що стане джерелом подальшого успіху та розвитку на ринку сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел:

1. Боярова О.А. Щодо проблеми обліку загальновиробничих витрат у сільськогосподарських підприємствах. Економічні науки. Сер: Облік і фінанси. 2023. Вип. 10(3). С. 75-77.
2. Ринзак В. Поняття первинних документів та вимоги до їх оформлення. *Фінансовий контроль*. 2023. № 8. С. 30-33.
3. Череп А. В. Проблеми обліку і аналізу адміністративних витрат. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 9(52). С. 68-73.

УДК 338.58:630

ФОНЯКОВА Н.В., магістрантка

Науковий керівник – **ТОМІЛОВА-ЯРЕМЧУК Н.О.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ntomilova1984@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В ЧАСТИНІ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Проаналізовано сутність калькулювання собівартості продукції. Досліджено особливості облікової політики в частині калькулювання собівартості продукції та запропоновано підходи до її формування для цілей оподаткування.

Ключові слова: калькулювання, собівартість, облікова політика, оподаткування.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що

використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. У міжнародній практиці використовують термін «облікові політики», що означає конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності [2].

Порівнявши вітчизняне та зарубіжне законодавство слід відмітити, що у нас облікова політика розглядається в загальному до усіх об'єктів обліку. У той час як у міжнародній практиці облікова політика стосується конкретного об'єкта обліку, а їх сукупність окреслює облікові політики підприємства. Призначення облікової політики – встановити найвигідніші для конкретного підприємства методи обліку та на їх підставі скласти фінансову звітність, що відповідає встановленим якісним характеристикам. Отже, формуючи облікову політику, підприємство має обирати принципи, методи і процедури обліку так, щоб достовірно відобразити фінансовий стан і результати своєї діяльності та забезпечити зіставність фінансових звітів [1; 3].

Калькулювання собівартості продукції – обчислення собівартості одиниці продукції, виконаних робіт або наданих послуг за елементами витрат. Процес обліку витрат на виробництво і процес калькулювання являють собою єдиний обліковий процес, пов'язаний з обліком випуску продукції. При цьому вибір об'єктів обліку витрат визначає як систему показників внутрішньої звітності, так і періодичність складання звітних калькуляцій для різних цілей управління [4, с.82].

Для формування облікової політики щодо витрат у розпорядчому документі про облікову політику підприємства необхідно передбачити:

- 1) порядок обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат;
- 2) обрані методи калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг);
- 3) перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг);
- 4) перелік і склад постійних і змінних загальновиробничих витрат;
- 5) бази розподілу змінних та розподілених постійних загальновиробничих витрат.

Для того, щоб дізнатися альтернативні варіанти обліку елементів облікової політики щодо витрат необхідно детально вивчити зміст Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Запаси» та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Також слід враховувати, що обрані елементи облікової політики впливають на розмір фінансового результату до оподаткування.

Облікова політика підприємства для цілей оподаткування повинна вирішувати такі основні завдання: організація ведення податкового обліку, розробка системи податкових реєстрів, розробка системи документообігу для формування показників податкових реєстрів тощо; вибір найбільш прийнятних для підприємства способів обліку, відносно яких існують альтернативи, передбачені податковим законодавством; висвітлення окремих питань щодо справляння податкових платежів, за якими існують протиріччя в нормативних актах або які взагалі не регламентовані законодавством.

Для правильного складання облікової політики для цілей оподаткування платник податків повинен дотримуватись наступних правил:

- 1) підприємством здійснюється вибір одного з декількох способів, які регулюють порядок визначення податкової бази і обчислення податкових платежів з числа тих, які передбачені чинним податковим законодавством;
- 2) обрані способи обліку встановлюються для підприємства в цілому, у тому числі вони єдині для всіх його структурних підрозділів (включаючи й ті, що мають окремий баланс), незалежно від їх місця розташування;
- 3) дані способи обліку встановлюються на тривалий час – як правило, на звітний рік;
- 4) обрані варіанти податкового обліку повинні бути закріплені відповідним організаційно-розпорядчим документом.

Отже, використання облікової політики є ефективним засобом підвищення рентабельності господарської діяльності підприємств та забезпечення стійкого фінансового

стану суб'єктів господарювання. Запропоновані рекомендації щодо формування складових облікової політики в розрізі наведених елементів сприяють створенню належного механізму управління процесами обліку витрат, доходів та фінансових результатів господарюючої одиниці.

Список використаних джерел:

1. Кулик В. А. Багатоваріантність обліку для підприємств електронного бізнесу України. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : ОНЕУ, 2021. С. 43-45.
2. Левченко З.М., Кулик В.А. Облікова політика підприємства : навч. посіб. 2019. 312 с.
3. Соколенко Т., Кулик В. Облікова політика бюджетної установи щодо основних засобів. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 1 грудня 2023 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. С. 164-165.
4. Управлінський облік: навч. посібник / В. Д. Зелікман, І. М. Ізвекова, Р. Б. Сокольська та ін. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198 с.

УДК 338.28:338.532

ЯРОВА А.В., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **АРБУЗОВА Т.В.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

alinaarova82@gmail.com

РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК РУШІЯ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Розглянуто зміст, мету, принципи, суб'єкти, об'єкти та інструменти державної науково-технічної політики. Обґрунтовано, що зусилля держави мають бути спрямовані на підтримку наукового потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

Ключові слова: державна науково-технічна політика, інструменти політики, наукові дослідження, інновації, конкурентоспроможність, національна економіка.

У сучасному світі, де технології розвиваються з небувалою швидкістю, а глобальна конкуренція стає все більш жорсткою, роль держави у стимулюванні науково-технічного прогресу набуває вирішального значення. Саме державна науково-технічна політика виступає потужним інструментом, який дозволяє формувати конкурентоспроможну національну економіку, забезпечувати технологічну незалежність та сприяти підвищенню якості життя громадян. Інновації стали невід'ємною частиною економічного зростання, а здатність держави стимулювати наукові дослідження та впроваджувати нові технології визначає її місце в глобальній економіці.

Суб'єктами управління виступають державні органи, що регулюють наукову та інноваційну діяльність, виділяють фінансування на наукові дослідження та інновації, а об'єктом є процес формування конкурентоспроможної національної економіки. Метою проведення державної науково-технічної політики є забезпечення стабільного економічного розвитку країни в конкурентному міжнародному середовищі.

При здійсненні державного контролю та регулювання у сфері науки та науково-технічної діяльності держава зазвичай дотримується таких принципів: єдності науково-технічного, економічного, соціального і духовного розвитку суспільства; ефективного